

Motion till riksdagen 2013/14:Kr214

av **Agneta Börjesson m.fl. (MP)**

Spelpolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett restriktivt licenssystem.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att synliggöra kommunernas ansvar vid spelberoende.¹
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta fram en jämställdhetspolicy för Svenska Spels spon-sorverksamhet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Lotteriinspektionen i uppdrag att se över social ga-ming och LAN-spel.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Folkhälsoinstitutet i uppdrag att se på vilka delar av social gaming som kan falla inom ramen för spelberoende.¹

¹ Yrkandena 2 och 5 hänvisade till SoU.

Fel! Okänt namn på

Behovet av en mer fungerande reglering har ökat

Miljöpartiet de gröna har tidigare i motion 2012/13:Kr247 *En bättre reglerad spelmarknad* utvecklat vår syn på hur en ny reglering bör se ut. Vi beskriver behovet av ett nytt restriktivt licenssystem för spel och dobbel i Sverige. Den lagstiftning som idag reglerar spel och dobbel skrevs innan internet fanns och reglerar inte vare sig traditionella spel via nätet eller de nya spelformerna. Sedan den motionen behandlades har den omfattande marknadsföringen av utländska spelbolag i svenska medier fortsatt. Ingen kan längre ha tilltro till det främjandeförbud för spelreklam som riksdagen en gång beslutat om kan uppfyllas. Frivilligorganisationerna och travet tappar marknadsandelar till utländska bolag, vilket leder till att förtroendet för det svenska spelmonopolet urholkats. Än mer tappar dagens system i förtroende då aktörer som ATG själva skulle föredra att ingå i ett eventuellt kommande licenssystem. Vi menar att behovet av en mer fungerande spelreglering ökar för var dag som går. Detta vill vi att riksdagen ger regeringen tillkänna. Vi menar också att en viktig åtgärd för att kunna strama upp och stärka vårt främjandeförbud är att låta effektlansprincipen innefatta reklam för spel. Även detta förslag utvecklade vi mer i förra årets kommittémotion.

Synliggör kommunernas ansvar för spelberoende

Spelberoende är ett omfattande problem som drabbar ca 2 procent av befolkningen. Det har länge varit svårt att få hjälp med sitt spelberoende då behandlingar som haft en statlig finansiering i stort sett bara funnits i storstäder. Sedan våren 2013 då den uppdaterade "psykiatribibeln" DSM-5 släpptes på det stora American Psychological Association-konventet i San Francisco har spelmissbruk flyttat från kapitlet om impuls kontrollstörningar till kapitlet för missbruk och beroende. Dessutom har den sedan länge omdiskuterade distinktionen mellan missbruk och beroende helt slopats. I den nya upplagan kommer termerna "substance use disorders" och "non-substance related disorders" in. Spelmissbruk faller in under den senare kategorin. Det är nu viktigt att vi synliggör kommunernas ansvar och att det är socialtjänsten i varje kommun som man bör vända sig till då man får problem med spelmissbruk. För att skynda på den utvecklingen anser vi att regeringen behöver skynda på med uppdraget om lämpliga behandlingar och stöd till kommuner. Detta vill vi att riksdagen beslutar ge regeringen tillkänna.

Svenska Spel och jämställdheten

Sverige brukar ofta beskrivas som ett land där jämställdheten har kommit långt. Tyvärr är det svårt att återfinna jämställdhetsperspektiv inom spelverksamhet. Svenska Spel är fortfarande det dominerande spelbolaget i Sverige och det ägs av svenska staten. Som en del av sin marknadsföring får Svenska Spel använda närmare 200 miljoner kronor varje år till sponsring. Dessa medel går till de fem stora bollsporterna fotboll, ishockey, handboll, bandy och innebandy. Svenska Spel är huvudsponsor för dessa. Sponsringen sker dels genom direkt sponsring från Svenska Spel av exempelvis elitserielag och medaljörer, dels genom specialidrottsförbundens enskilda sponsoravtal med Svenska Spel. Idrottsförbunden fördelar själva avtalssponsring inom respektive idrott. Sponsormedlen som fördelas genom avtalssponsring till förbunden är inte på förhand riktade till vare sig män eller kvinnor, eftersom idrottsförbunden själva ansvarar för fördelningen av medel. Svenska Spel har aldrig haft en formell jämställdhetspolicy i fördelningen av medel till förbunden.

Vi lät riksdagens utredningstjänst titta på hur fördelningen har sett ut och fick av dem följande tabell.

Tabell 1. Svenska Spels sponsring, efter förbund och kön, år 2013

	Summa	Fördelning Herr		Fördelning Dam	
Fotboll					
Svenska Fotbollförbundet (herr- och damlandslagen)		Förbundet	varierar	Förbundet	varierar
Svensk Elitfotboll HERRAR (allsvenskan/superettan)			100 %		
Tipselit (herr)			100 %		
Svensk Elitfotboll DAMER (damallsvenskan)					100 %
Tipselit (dam)					100 %
Ishockey					
Svenska Ishockeyförbundet (herr- och damlandslagen)		Förbundet	60 %	Förbundet	40 %
Hockeyligan (elitserien)			100 %		
Hockeyallsvenskan (allsvenskan)			100 %		
Handboll					
Svenska Handbollförbundet (herr- och damlandslagen)		Förbundet	50 %	Förbundet	50 %
Bonus mästerskaps-guld – VM OS EM	500 000		50 %		50 %
Föreningen herrar elit		Förbundet	100 %		

Fel! Okänt namn på

	Summa	Fördelning Herr		Fördelning Dam	
(elitserien herrar)					
Bonus SM-guld	200 000		50 %		50 %
Bonus SM-silver	100 000		50 %		50 %
Föreningen svensk damhandboll (allsvenskan damer)				Förbundet	100 %
Innebandy					
Svenska Innebandyförbundet (herr- och damlandslagen)		Förbundet	50 %	Förbundet	50 %
VM-guld bonus	100 000		50 %		50 %
Svenska Superligan (herr- och damelit)		Förbundet	50 %	Förbundet	50 %
SM-vinnare herrar	75 000		100 %		
SM-vinnare damer	75 000				100 %
Bandy					
Svenska Bandyförbundet (herr- och damlandslagen)		Förbundet	75 %	Förbundet	25 %
Föreningen svensk elitbandy (herrar)		Förbundet	100 %	Förbundet	

Källa: Svenska Spel, delvis baserade på specialidrottsförbundens uppgifter, år 2013.

Det är uppenbart att Svenska Spel valt att ge sponsormedel till de olika förbunden utifrån gamla konserverande idéer om vilka som historiskt har syntts mest – och det har varit mansdominerade sporter. Här behöver staten ställa högre krav. Vi menar att det är hög tid att ge Svenska Spel ett uppdrag att ta fram en jämställdhetspolicy för sina sponsorsatsningar. Detta vill vi att riksdagen beslutar ge regeringen tillkänna.

Kartlägg social gaming

Det finns dagligen ett större utbud av spel på nätet. De traditionella spelen som casino, bingo och poker fortsätter att vara populära och bli alltmer tillgängliga. Men det finns också en helt ny typ av appar som aldrig reglerats i Sverige. Appar som ofta sprids i sociala medier och som ofta är gratis att ladda ner men som innehåller många möjligheter till köp inom spelet. Dessa spel omsätter alltmer och har i dag ingen reglering alls eftersom de inte kategoriseras som spel med pengar. Det är inte heller så att Lotteriinspektionen eller Folkhälsoinstitutet har uppdrag att följa den utvecklingen trots att det idag finns kunskap om att de nya spelen omsätter stora belopp och att det finns problem med spelberoende även av dessa spel. Vi menar att Folkhälsoinstitutet bör få ett eget uppdrag att se över om dessa spel leder till spelberoende. Detta vill vi att riksdagen beslutar ge regeringen tillkänna. Vi menar att

Fel! Okänt namn på

även Lotteriinspektionen ska få ett uppdrag att kartlägga social gaming utifrån vilka av dem som kan liknas vid spel om pengar och som i såfall skulle behöva en reglering. De bör också återkomma med förslag på hur en sådan reglering bör se ut. Detta vill vi att riksdagen beslutar ge regeringen tillkänna.

Lan-spel

Sverige har sedan 1982 en lag om automatspel. Syftet var att komma till rätta med de olämpliga ungdomsmiljöer som kunde uppkomma i spelhallar. Lagen gäller för så kallade förströelsespel, det vill säga mekaniska eller elektroniska spel där man inte kan vinna pengar eller där vinsten endast är frispel. Exempel på sådana spel är arkadspel.

Regeringsrätten bestämde år 2007 att också programmerade datorer för spel som till exempel är ihopkopplade i Lan-miljö eller liknande nätverk på internet skulle omfattas av automatspelslagen under förutsättning att spelet anordnas för allmänheten eller för att tjäna pengar. Därmed blev också denna verksamhet tillståndspliktig. Något som förmodligen aldrig varit lagstiftarens syfte och som tvingat internetkaféer som erbjuder sociala spel, men inte andra internetkaféer, att betala en avgift. Gränsdragningarna uppfattas idag som löjeväckande och godtyckliga och det finns all anledning att se över dessa regler. Den översyn som Lotteriinspektionen genomförde 2012 kan här ligga som en del i en större översyn. Detta vill vi att riksdagen beslutar ge regeringen tillkänna.

Stockholm den 26 september 2013

Agneta Börjesson (MP)

Tina Ehn (MP)

Maria Ferm (MP)

Magnus Ehrencrona (MP)

Mats Pertoft (MP)